

Zielona Góra, 18.02.2020 r. r.

Zn. spr.: ZS.6003.3.2020

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA WYMIARKI NA LATA 2020 – 2029**

Pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu sporządzono w oparciu o wymóg zawarty w art. 55. ust. 3. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.), zwanej dalej ustawą OoŚ.

A) Uzasadnienie wyboru przyjętego projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Wymiarki w odniesieniu do rozwiązań alternatywnych.

Przy konstruowaniu projektu planu urządzenia lasu kierowano się przepisami i zasadami zawartymi w aktualnie obowiązującym brzmieniu następujących aktów prawnych:

- Ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach.
- Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
- Ustawie z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.
- Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu.
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin.
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Znak odpowiedzialnej gospodarki leśnej

Lasy Państwowe
zapraszamy

- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku.
- Instrukcji urządzania lasu.
- Zasadach hodowli lasu.
- Instrukcji ochrony lasu.
- Instrukcji ochrony przeciwpożarowej.

Powyżej przytoczono tylko najważniejsze akty prawne, które narzucają ramy dla założeń i konstrukcji projektu planu urządzenia lasu.

Pozostałe założenia, które można przyjąć dla tworzonego projektu planu wariantowo, zostały omówione przede wszystkim podczas Komisji Założeń Planu, na którą zaproszono instytucje i osoby, które mogłyby swoją wiedzą wspomóc procesy decyzyjne zmierzające do optymalizacji założeń projektu PUL.

Najważniejszymi ustaleniami dodatkowymi były:

- brak potrzeby korekty podziału lasów na dominujące funkcje i weryfikacji dotychczasowych kategorii ochronności,
- przyjęcie szczegółowych zasad podziału na gospodarstwa,
- przyjęcie typów drzewostanów w oparciu o zalecenia operatu glebowo-siedliskowego i operatu fitosocjologicznego,
- przyjęcie typów lasu dla siedlisk przyrodniczych,
- przyjęcie wieków rębności będących podstawą do obliczenia etatów użytkowania rębnego,
- przyjęcie wytycznych w sprawie planowania i realizacji cięć rębnych z uwzględnieniem funkcji ochronnych drzewostanów,
- ustalenie zasad kwalifikowania drzewostanów do przebudowy,
- ustalenie wytycznych w zakresie opracowania zagadnień z hodowli lasu,
- przyjęcie zasad weryfikacji i aktualizacji programu ochrony przyrody,
- ustalenie zasad postępowania w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- przyjęcie wytycznych dla opracowania zagadnień z ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania rekreacyjnego i łowieckiego,
- zalecenie wykorzystania ortofotomap i numerycznego modelu terenu w celu właściwej lokalizacji powierzchni i obiektów ewidencjonowanych w planie urządzenia lasu oraz wskazania rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a stanem w ewidencji gruntów i budynków,
- wykonanie pomiarów miąższości drewna martwego na powierzchniach próbnych statystycznej inwentaryzacji miąższości,
- podjęcie działań organizacyjnych i prawnych zmierzających do ustalenia w PUL zadań ochronnych dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 nieposiadających PZO,
- rozszerzenie zestawienia przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, także o lokalizacje poza obszarami N2000,
- wykonanie książek ochrony przyrody walorów kulturowych i monitoringu dla leśnictw w celu monitorowania wpływu realizacji PUL na środowisko,
- wykonanie szczegółowej inwentaryzacji elementów infrastruktury liniowej i ich ujawnienie w Leśnej Mapie Numerycznej.

Szczegółowe rozwiązania i ustalenia wypracowane w trakcie dyskusji, zapisano w protokole KZP, który dodatkowo został poddany konsultacjom społecznym.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty postępowania gospodarczego, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć.

Rozmiar użytkowania został ustalony w oparciu o modele matematyczne teoretycznych etatów cięć, analizujące efekty użytkowania, tak pod kątem potrzeb bieżących, jak i zapewnienia trwałości i ciągłości produkcji w czasie dłuższym niż 10-letni okres obowiązywania planu u.l. Posłużono się m.in. etatem wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych.

Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku szczegółowej analizy optymalnych sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych obrębach leśnych, gospodarstwach, a także w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w obowiązujących aktach prawnych i aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, było pochodną potrzeb wynikających z celów produkcyjnych, hodowlanych i ochronnych, z jednoczesnym zapewnieniem powiększania zasobów i ciągłości produkcji.

Wariantowanie postanowień planu pod kątem wymagań z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas posiedzenia KZP, gdzie m.in. rozstrzygnięto sprawę sposobu planowania i realizacji działań ochronnych dla obszarów Natura 2000 leżących w zasięgu terytorialnym opracowywanego nadleśnictwa. Rozważenie i przyjęcie sposobów ochrony innych elementów przyrody analizowano podczas opracowywania Programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia dotyczące modyfikacji prowadzonej gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną prawną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków: grzybów, roślin i zwierząt, jak również sprecyzowano zadania ochronne mające na celu zachowanie właściwego stanu przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

Biorąc pod uwagę to, że ostatecznie przyjęte - spośród możliwych alternatyw - rozwiązania zastosowane w projekcie Planu urządzenia lasu, zostały ocenione w Prognozie oddziaływania na środowisko, jako niepowodujące znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, a także uwzględniając opinie projektu PUL wyrażone przez kompetentne organy, można stwierdzić, że Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Wymiarki, przy uwzględnieniu ustaleń zawartych w Prognozie, nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska i nie wpłynie negatywnie na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

W związku z powyższym można uznać, że Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Wymiarki zawiera rozwiązania zbliżone do optymalnych z punktu widzenia gospodarki leśnej, możliwe do zastosowania przy respektowaniu wymogów ochrony środowiska.

B) Informacja na temat sposobu uwzględnienia i wzięcia pod uwagę ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Projekt planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, w kontekście ustawy OOS, jest dokumentem specyficznym, ponieważ oprócz Prognozy oddziaływania na środowisko, w której standardowo wskazuje się zalecenia ochronne i działania minimalizujące niezbędne przy realizacji planu, zawiera również - jako integralną część PUL – Program ochrony przyrody. To w Programie zawarte są obszerne i wyczerpujące informacje dotyczące stanu przyrody, występujących form ochrony przyrody, zasad postępowania wynikających z aktów prawnych i dodatkowych uregulowań wewnętrznych.

Zgodnie z przepisami prawa, również w Prognozie zestawiono - w sposób syntetyczny - zasady minimalizacji potencjalnie negatywnych oddziaływań wynikających z zapisów planu urządzenia lasu.

Zestawienie to zawiera się w poniższej tabeli:

Obszar negatywnego wpływu	Negatywne oddziaływanie	Sposoby ograniczenia negatywnego oddziaływania zapisane w planie
Czyszczenia i trzebieże zaplanowane w miejscach występowania roślin chronionych i rzadkich.	Bezpośrednie – niszczenie roślin	Plan zaleca omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
Rębnie IIb, IIIa, IIIb, i odnowienia w miejscach gdzie występują rośliny chronione i rzadkie.	Bezpośrednie – niszczenie roślin	Plan zaleca nie prowadzić cięć i odnowień na stanowisku roślin
Rębnia Ib i odnowienia w miejscach, gdzie występują rośliny chronione i rzadkie.	Bezpośrednie – niszczenie roślin	Plan zaleca pozostawić kępę drzewostanu wokół stanowisk roślin
Rębnia Ib i odnowienia w miejscach, gdzie występują stanowiska włośchatki.	Bezpośrednie – płoszenie ptaków	W miejscach obserwowanego występowania gatunku w trakcie zabiegów rębnych pozostawiać do naturalnej śmierci i rozkładu drewna w kępach o minimalnej powierzchni 5% każdego bloku drzewostanów rębnych przeznaczonych do wycięcia w dziesięciolecie, fragmenty nie mniejsze niż 6 arów. Nie dotyczy sytuacji kłeskowych oraz bloków upraw pochodnych. Przed rozpoczęciem wycinki każdorazowo sprawdzić, czy drzewo nie jest dziuplaste.
Czyszczenia i trzebieże zaplanowane w miejscach, gdzie występują stanowiska włośchatki.	Bezpośrednie – płoszenie ptaków	Zabiegi przeprowadzić poza okresem lęgowym (01.03-15.10)

C) Informacja na temat sposobu uwzględnienia i wzięcia pod uwagę opinii organów właściwych do opiniowania i uzgadniania dokumentów w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

RDLP w Zielonej Górze zwróciła się w dniu 20 listopada 2017 r. z wnioskiem (zn. spr. ZS.6003.16.2017) do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu PUL Nadleśnictwa Wymiarki.

Również do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. zwrócono się z analogicznym wnioskiem (zn. spr. ZS.6003.17.2017) w dniu 20 listopada 2017 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy pismem z dnia 30.11.2017 r., zn. spr. WPN-II.411.4.2017.MB, natomiast Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 20.12.2017 r., zn. spr. NZ.9022.556.2017.MZ.

Po sporządzeniu kompletnego projektu planu ul., RDLP zwróciła się do ww. organów o zaopiniowanie projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zwrócono się pismem z dnia 5 grudnia 2019 r. (zn. spr. ZS.6003.17.2019) a do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska również w tym dniu - pismem zn. spr. ZS.6003.13.2019. Pismo do RDOŚ było jednocześnie wnioskiem o uzgodnienie projektu PUL w zakresie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: „Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej”, „Przygielkowiska koło Gozdnicy”, „Skroda” i „Łęgi nad Nysą Łużycką”.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował projekt planu u.l. Nadleśnictwa Wymiarki w dniu 03.01.2020 r. (znak: NZ.9022.538.2019/2020.AK). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wyraził swą opinię pismem z dnia 08.01.2020 r. (znak: WPN-II.410.2.2020.WM).

Obie opinie były pozytywne i nie zawierały uwag, które skutkowałyby koniecznością zmian w projekcie PUL lub prognozie oddziaływania na środowisko.

W zakresie uzgodnienia zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: „Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej”, „Przygielkowiska koło Gozdnicy”, „Skroda” i „Łęgi nad Nysą Łużycką” RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim nie wypowiedział się w formie pisemnej w ciągu wymaganych 30 dni. Oznacza to, w myśl art. 28 ust. 11b ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody, uzgodnienie zadań ochronnych zaproponowanych w PUL. Należy dodać, że organ czynnie uczestniczył w pracach nad zadaniami ochronnymi w PUL, dokonując wcześniejszych konsultacji i uzgodnień.

D) Informacja na temat sposobu uwzględnienia i wzięcia pod uwagę opinii, uwag i wniosków społeczeństwa (zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy OOŚ).

Sporządzając projekt planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Wymiarki umożliwiono społeczeństwu udział w konstruowaniu projektu przedmiotowego planu, poprzez:

1. Poinformowanie społeczeństwa o przystąpieniu do prac związanych z opracowaniem projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Wymiarki na lata 2020-2029, wraz z zaproszeniem do udziału w posiedzeniu Komisji Założeń Planu - ogłoszenie w Gazecie Lubuskiej i na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze w dniu 15.09.2017 r. – pismo ZS.003.3.2017 z dnia 12.09.2017 r. Zaproszenia zostały wysłane również imiennie pocztą do najważniejszych instytucji, organów i organizacji pozarządowych.
2. Posiedzenie Komisji Założeń Planu w Wymiarkach w dniu 19.10.2017 r. KZP miała charakter otwarty, oprócz przedstawicieli Lasów Państwowych (w tym ZOL w Łopuchówku, DGLP w Warszawie) w posiedzeniu uczestniczyli delegaci instytucji samorządowych, RZI w Zielonej Górze oraz BULiGL w Poznaniu. W posiedzeniu nie wzięły udziału osoby fizyczne.

3. Upublicznienie na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze w dniu 09.11.2017 r. protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu wraz z zaproszeniem do składania uwag i wniosków w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia. Ogłoszenie w Gazecie Lubuskiej ukazało się w dniu 9 listopada 2017 r. (zlecenie z dnia 6 listopada 2017 r., zn. spr. ZS.003.9.2017).
4. Ogłoszenie w dniu 17.09.2019 r. (pismo z dnia 13.09.2019 r., zn. spr. ZS.003.1.2019) o możliwości zapoznania się z przygotowanym projektem planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Wymiarki na lata 2020-2029, wraz z prognozą oddziaływania projektu planu na środowisko oraz poinformowanie o terminie posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej, gdzie rozwiązania te były prezentowane. Ogłoszenie zamieszczono w Gazecie Lubuskiej oraz stronie BIP RDLP i tablicy ogłoszeń w siedzibie Nadleśnictwa Wymiarki. Imienne zaproszenia skierowano do gmin i starostw oraz działających lokalnie organizacji pozarządowych, a także branży drzewnej.
5. Posiedzenie Narady Techniczno-Gospodarczej odbyło się w Wymiarkach w dniu 10.10.2019 r. W posiedzeniu o charakterze otwartym oprócz wykonawcy planu i leśników uczestniczyli przedstawiciele samorządów, oraz RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim. W naradzie nie wzięły udziału osoby fizyczne.
6. Upublicznienie protokołu z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej miało miejsce na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze wraz z informacją w Gazecie Lubuskiej w dniu 06.11.2019 r. (pismo z dnia 04.11.2019 r., zn. spr. ZS.003.5.2019) o możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia.
7. Upublicznienie na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze w dniu 09.12.2019 r. (pismo z dnia 05.12.2019 r., zn. spr. ZS.6004.20.2019) oraz w Gazecie Lubuskiej (wraz z informacją o możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia), następujących dokumentów:
 - ostatecznego projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Wymiarki na lata 2020-2029,
 - ostatecznego projektu Programu ochrony przyrody Nadleśnictwa Wymiarki na lata 2020-2029,
 - Prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu u.l. Nadleśnictwa Wymiarki na lata 2020-2029.

W okresie przewidzianym na konsultacje - w ramach organizowanych narad i komisji, a także upubliczniania dokumentów, opisanych w powyższych punktach, nie wpłynęły wnioski społeczeństwa dotyczące tworzonego projektu planu u.l. Nadleśnictwa Wymiarki.

Zgodnie z zasadami organizacji prac z zakresu sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa oraz wymaganiami dotyczącymi uzgadniania i zatwierdzania tego planu, opisanymi w rozdziale VI Instrukcji urządzania lasu (Zarz. nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20.XI.2011 r.), w szczegółach określonych w § 125 ust. 2 pkt 7, odstąpiono od zwołania Komisji Projektu Planu, którego zwołanie jest fakultatywne.

Powodem niezwołania KPP był brak wniosków i uwag do projektu PUL zgłoszonych przez społeczeństwo.

Opisanym w pkt D postępowaniem, spełniono wymóg zawarty w art. 42. ust. 2. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

F) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w projekcie planu u.l., nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania na środowisko.

G) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji planu.

Do monitorowania realizacji zadań, które zostaną określone w zatwierdzonym przez Ministra Środowiska planie urządzenia lasu, zostaną wykorzystane procedury określone w Zarządzeniu nr 22 dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 10 grudnia 2012 r., na mocy którego wprowadzono „Ramowe wytyczne w zakresie monitoringu wpływu realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, prowadzonego przez służby LP w RDLP w Zielonej Górze”. Organizacja monitoringu na podstawie tych wytycznych wymusza prowadzenie monitoringu bieżącego (ciągłego) w oparciu o sporządzone dla leśniczych Książki ochrony przyrody, walorów kulturowych i monitoringu.

Monitoringowi podlegać będą działania:

- opisane w PUL w formie wskazań gospodarczych;
- opisane w PUL w formie ogólnej i kierunkowej (np. prace inżynierskie, remontowe, realizacja zadań z ochrony lasu i ochrony ppoż., itp.);
- nieopisane w PUL, wynikające z działań związanych z realizacją zadań ochronnych, hodowlanych, usuwania skutków klęsk żywiołowych, usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, itp.;
- wynikające z decyzji administracyjnych;
- inne (np. umowne udostępnianie nieruchomości, lokalizacja inwestycji obcych).

Monitoring prowadzony będzie przez wskazane w *"Ramowych wytycznych..."* służby nadleśnictwa oraz służby RDLP w Zielonej Górze w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli. Wykorzystane zostaną również wyniki kontroli i spostrzeżeń służb Dyrektora

Generalnego LP oraz jednostek certyfikujących gospodarkę leśną RDLP w Zielonej Górze – w ramach prowadzonych audytów.

Podsumowanie realizacji planu u.l., z uwzględnieniem wyników przedmiotowego monitoringu, zostanie dokonane w ramach oceny gospodarki przeszłej podczas Narady Techniczno-Gospodarczej, zwołanej w związku z wykonaniem projektu planu urządzenia lasu na kolejne 10-lecie.

DYREKTOR
RDLP w Zielonej Górze
Wojciech Grochala

Załączniki:

1. Kopia uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko z RDOŚ w Gorzowie Wlkp.
2. Kopia Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko z LPWIS w Gorzowie Wlkp.
3. Kopia opinii do projektu pul z RDOŚ w Gorzowie Wlkp.,
4. Kopia opinii LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Otrzymują:

1. Ministerstwo Środowiska (wraz z projektem planu u.l.) za pośrednictwem DGLP w Warszawie,
2. RDOŚ w Gorzowie Wlkp. (wraz z pismem zatwierdzającym plan u.l.),
3. LPWIS w Gorzowie Wlkp. (wraz z pismem zatwierdzającym plan u.l.),
4. Nadleśnictwo Wymiarki
5. Wydz. ZS a/a.